

Е. Кошелевӑн «Пӗчӗк вӑрӑ» калавӗ тӑрӑх ирттернӗ каласу урокӗ

Ирсе Ҷармӑсри вӑтам школти чӑваш чӗлхипе литература вӗрентекен Т. Протасовапа вулавӑшри С. Акшарова школти вӗренекенсемпе Е. Кошелева «Пӗчӗк вӑрӑ» калава сасӑпа вулаттарса каласу урокӗ ирттерчӗс.

Калав «Тӑван Атӑл» журналӑн 2018 сулхи сурла уйӑхӗн № 8 пичетленнӗ. Е. Кошелева Йӗпрес районне кӗрекен Ҷӑкалӑх (Липовка) ялӗнче 1997 султа суралнӑ. Пусламӑш класранпах район хасачӗпе, республикара тухса тӑракан кӑларӑмсемпе тачӑ сыхӑну тытнӑ. Калав сӑмӑллӑн вуланать. Чӗлхе мелӗсемпе тӗлӗнмелле тӗрӗс те пӗлсе усӑ курать. Екатеринбургӑн чӑваш прозинче хӑйне евӗр усӑмлӑ, сепӗс, пысӑк туйӑмлӑ сассине сак калава вуласан пӗлме пулат. Калаври тӗп сӑнар Лена, тин кӑна пурнӑс сулӗпе утма пусланӑскер, мӗн пӗчӗкренех ултавлӑ япалапа тӗл пулат. Кун пек «суя» паян кӑна «суралман» иккен, амӑшӗ те пӗчӗклех тӗссе ирттернӗ суя япалана, унӑн хӗрӗ те пӗчӗклех «астивсе» пӑхать. Ҷамрӑк сыравсӑ пӗчӗк Ленӑн чун-чӗрин ыра енне, унӑн сутӑ, таса кӑмӑлне сӑнарлат. Юлашкинчен тӗрӗслӗх сиеле тухать: пурнӑсри тӗрӗслӗхрен, семейри ӑнлануран, семье ӑшшинчен, ашшӗ-амӑшпе ачисен хушшинчи килӗшӱрен илемли пурнӑсра нимӗн те сук иккен. Персонажсен кӑмӑл-туйӑмӗ, ӗмӗчӗ-шухӑшӗ хальхи самрӑк вулакансене илӗртет, анӑ пурнӑс сулӗпе тӗрӗс утма вӗрентет. Ҷамрӑк сыравсӑн Е. Кошелевӑн малашнехи хайлавӗсене вулакансем яланах хапӑл туса йышӑнасса шанатпӑр.